

Hallituksen esitys (luonnos) eduskunnalle laiksi varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain 5 ja 8 §:n muuttamisesta

Helsingin kaupunki kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi liittyen varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen alentamiseen.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annettua lakia siten, että varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja alennettaisiin nostamalla tulo rajoja 31 prosenttia. Lisäksi sisaruksilta perittäviä maksuja ehdotetaan alennettavaksi siten, että toisesta lapsesta perittävä maksu olisi 40 prosenttia nuorimman lapsen laskennallisesta kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta.

Muutoksen johdosta kuntien maksutuottojen arvioidaan alenevan esityksessä noin 70 miljoonaa euroa ja työllisyyden arvioidaan nousevan noin 2 900 työllisellä. Esityksessä esitetään, että maksutuottojen aleneminen kompensoidaan kohdistamalla aiempaa suurempi osa yhteisöveron tuotosta kunnille.

Tämän lisäksi asiakasmaksujen alentaminen tulee lisäämään osallistumisastetta kunnalliseen varhaiskasvatukseen, mikä lisää kuntien kustannuksia. Jos jokaista työllistä kohden varhaiskasvatukseen siirtyisi noin 1,6 lasta, maksujen alentaminen lisäisi varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrää valtakunnallisesti lähes 4 700 lapsella. Esityksen mukaan tämä kasvattaisi varhaiskasvatuksen nettokustannuksia päivähoitomaksut huomioiden noin 70 miljoonalla eurolla. Esityksen mukaan kunnille kuitenkin korvattaisiin vain asiakasmaksujen alentamisesta johtuvat tulomenetykset, ei lisämenoja varhaiskasvatuksen asiakasmäärän kasvusta. Toistaiseksi Helsingissä kunnalliseen varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrä on kasvanut, eikä lähivuosina ole vielä odotettavissa merkittävää lasten määrän vähentymistä kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. Osallistumisasteen yhden prosenttiyksikön kasvu lisää varhaiskasvatuksen kustannuksia Helsingissä noin 5,7 milj. euroa.

Asiakasmaksujen alentaminen kunnallisella puolella voi aiheuttaa siirtymää yksityisestä varhaiskasvatuksesta kunnalliseen varhaiskasvatukseen, mikä lisää edelleen asiakasmäärien kasvusta johtuvia lisämenoja kunnille. Esityksessä ei ole huomioitu näiden muutosten vaikutuksia kuntien talouteen.

Helsingin kaupunki edellyttää, että asiakasmaksujen alentamisen tulomenetyksien lisäksi valtio korvaa kunnille täysimääräisesti myös asiakasmäärien kasvusta johtuvat lisämenot.

Helsingin kaupunki
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Liisa Pohjolainen
toimialajohtaja